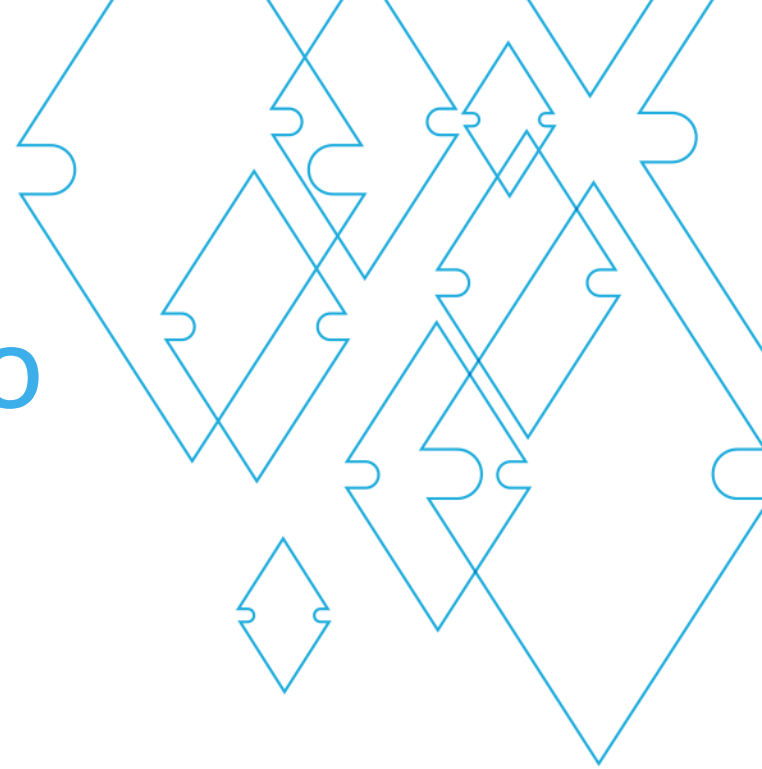

Kymenlaakson Liitto

Luovien alojen näkökulmaa
maakuntaudistuksessa

16.5.2018 Mia Hämäläinen

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

*Iso-Britanniassa
"Taidetta (kulttuuria) reseptillä"-projektin
on havaittu vähentäneen
yleislääkärikäyntejä 37 %
ja sairaalakäyntejä 27 %*

Kulttuuri aluekehityslaissa

Maakunnan Liiton tehtävä

- vastaa kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittamisesta osana maakuntaohjelman toteuttamista

Maakuntaohjelma 2018-2021

- Lämpileikkaavat teemat
  - Kestävä kehitys
  - Kansainvälisyys
- Toimintalinjat
  - Liiketoimintaympäristö
  - Asuin- ja kulttuuriympäristö
  - Osaamis- ja innovaatioympäristö
  - Liikenneyhteydet ja liikennejärjestelmä

Asuin- ja kulttuuriympäristö

- Tavoitteena taloudellisen, ekologisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden kehittäminen ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen
- Toimenpiteinä edistetään esim:
  - yhdyskuntarakenteen eheyttämistä
  - kaupunkiympäristöjen vetovoimaisuutta (tapahtumat, arkkitehtuuri, saavutettavuus)
  - rannikko-meri vuorovaikutuksen kehittämistä
  - kaupunki-maaseutu vuorovaikutuksen kehittämistä
  - Kymijoen ja saariston virkistys- ja matkailukäytön kehittämistä
  - luonnon moninaiskäytön edellytysten luomista
  - elinkeinoelämän toimintaedellytysten yhdyskuntarakenteellista kehittämistä
  - kantaväestön ja maahanmuuttajien välisen vuorovaikutuksen lisäämistä etnisten suhteiden parantamiseksi
  - alueen vesistöjen virkistyskäytön edistämistä ja puhtaiden vesien säilyttämistä
  - tietoisuutta kulttuuriympäristöistä ja niiden arvoista

Osaamis- ja innovaatioympäristö

- Tavoitteena aikaansaada vetovoimainen, toimiva innovaatioekosysteemi, joka houkuttelee ulkopuolista huippuosaamista, -osaajia ja –yrityksiä
- Toimenpiteinä edistetään esim:
  - koulutusviennin edistämistä
  - kansainvälisten osaajien houkuttelemista ja heidän verkostoidensa hyödyntämistä
  - uudenlaisten oppimisympäristöjen kehittämistä
  - väestön koulutustason nostamista
  - elinikäisen oppimisen tukemista
  - työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantamista
  - työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaisen eriytymisen lieventämistä
  - monimuoto- ja muuntokoulutusta
  - oppisopimuskoulutusta
  - yrittäjyyskasvatusta
  - kv palveluvalmiuksien kehittämistä
  - cleantech-osaajien saamista maakuntaan sekä alan tietoisuuden lisäämistä ja riskeihin varautumista

Kulttuuri maakuntalakiluonnoksessa

Maakuntalakiluonnos 6 § (maakunnan tehtäväalat)

- 9) aluekehittämismääräyksen tehtävät, alueen, sen elinkeinoelämän ja innovaatioympäristöjen kehittäminen ja rahoittaminen, näihin liittyvä koulutus ja osaamisen kehittäminen, kulttuurin edistäminen*, yritys-, työ- ja elinkeinopalvelujen järjestäminen sekä kotoutumisen edistäminen
- 13) kulttuuriympäristön hoito
- 17) maakunnallisen identiteetin edistäminen alueella yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa
- 18) kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittaminen osana maakuntastrategian ja -ohjelman sekä maakuntakaavoituksen toteuttamista

Kulttuurin edistäminen*

- Kulttuurin edistämisellä tarkoitetaan aineettoman tuotannon, luovan talouden ja kulttuurimatkailun edistämistä. Aineettomalla tuotannolla ja luovalla taloudella edistetään aineettoman tuotannon syntyä ja kasvua, luovan työn tekemisen edellytyksiä sekä tuotannon ja jakelun muotojen monipuolistumista. Kulttuurimatkailulla edesautetaan kulttuurimatkailun katto-ohjelman (Culture Finland) alueellista toteuttamista ja kulttuurin matkailullista tuotteistamista.

Kuntien ja maakuntien työnjako

(Kuntaliitto)

Kuntien ja maakuntien työnjako

Tulevaisuuden sivistyskunta ja maakunta – yhteistyömahdollisuuksia

(Kuntaliitto)

- Kulttuuri koko kunnan strateginen valinta: yhteistyö eri toimialojen välillä – yhteys myös maakuntatasolle
- Yhteistyö ja yhdyspinnat kulttuurissa:
  - Kulttuurin edistäminen osana aluekehittämistä ja luovaa taloutta
  - Kulttuuriympäristön hoito
  - Maakunnallinen identiteetti yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa
  - Kulttuuri osaksi maakuntastrategiaa ja –ohjelmaa
  - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (palvelut sote-palveluiden piirissä olevilla + kulttuurin hyödyntäminen osana sote-palveluja)
- Verkostomainen toimintatapa: osallistaminen, viestintä, kumppanuudet ja sopimukset eri toimijoiden kesken
- Kulttuurihyvinvointisuunnitelmat, alueelliset hyvinvointikertomukset, kulttuurikasvatussuunnitelmat – kuntaa/maakuntaa/aluetta ohjaaviin asiakirjoihin keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet

Johdon alustava strategiset linjaukset

KYMENLAAKSON MAAKUNNAN SISÄISEN STRATEGIATYÖN LINJAUSTEN VISUALISOINTI (LUONNOS)

Ihmisen oloinen Kymenlaakso

Kymenlaakson visio 2023

**ketterä ja kekseliäs
hyvinvoiva ja turvallinen
elinvoimainen ja kansainvälinen**

KYMENLAAKSON ARVOT

Rehellisyys ja luottamus

Ihmislähtöisyys

Vastuullisuus

Rohkeus

Asiantuntijuus

Maakunnan strategiset linjaukset

- Olemme muutosmyönteisiä, kokeilemme rohkeasti ja tahdomme uudistua
- Luottamuksella ja yhteistyöllä arki on mutkatonta ja palvelut on helposti saavutettavissa
- Hyödynnämme tietoa monimuotoisesti toiminnassamme
- Palvelujen järjestäjänä lähtökohtanamme on asiakkaidemme ja asukkaidemme tarpeet nyt ja tulevaisuudessa
- Yhteiskuntavastuu ohjaa toimintaamme

Kymenlaaksos virtaa – kaikki sujuu yhes!

Maakuntien ihmisiltä kuultua:

- Maakunnallinen identiteetti ja sen edistäminen ei ole vain kulttuurin asia, vaan laaja, kaikkien alueiden asia, kulttuurilla tärkeä rooli
- Kunnat jatkossa keskeisiä yhteistyökumppaneita
- Uudessa laissa maakunnan tulee edistää liikuntaa, asia vielä auki
- Maakuntatasolla voisi kutsua kaikki alueen kuntien kulttuuritoimihenkilöt koolle?
- Kulttuuri osaksi maakuntastrategiaa (ja -ohjelmaa), mietittävä indikaattoreita millä mitataan (hyvinvointisuunnitelmat)
- Eri maakunnissa hyvin erilaisia tilanteita:
  - kulttuuri osana aluekehittämisspalveluita
  - organisaatiokaavioon piirretty kulttuuri ”läpäisemään” tietyt osa-alueet, ei vielä lopullinen kylläkään
  - hyte konsernipalveluissa, kulttuuri paljon muutakin kuin hyteä, siksi erillään
  - kulttuurin paikka uudessa maakunnassa vielä auki, koska se pitäisi olla monessa paikassa
  - kulttuuri seuraa nykyistä mallia, sijoittunee aluekehitykseen eikä jatkossakaan tule erillistä henkilöä kulttuuriin (nytkään ei ole)
  - maakuntaohjelmassa kulttuuri hyvinvoinnin edistämisen alla omana kohtanaan
  - toiveena, että uudessa maakunnassa kulttuuriin satsataan enemmän, nyt aliresursoitu (kuten melkein joka maakunnassa)

Benchmark: Jyväskylä / Lea Goyal (ELY)

- Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen ELY:n johtajien yhteisellä kirjeellä laaja kulttuuritoimijajoukko koolle. Kutsussa asemoitiin myös tehtävää. Idea tuli TAIKEN järjestämiltä alueverkostopäiviltä 20.9.2017: tuolloin kuulivat, että Kaakkois-Suomi ja Lappi ovat erityisesti panostaneet luovien alojen verkostoon ja Kyösti Oikarisen esityksestä mitä kulttuuri ja luova ala tarkoittaa maakunnassa
- Keski-Suomen ryhmä todella sitoutunut ja työpajojen vetäjäksi palkattu ammattilainen
- Keski-Suomi joutuu aloittamaan alusta; kysytään jatkuvasti, onko identiteettiä, jos on niin mikä se on, vai pitääkö se rakentaa uusista, tärkeiksi koetuista asioista ja kuka identiteettiä tarvitsee
- Markkinatutkimusyrityksen suorittama alueiden Mielikuvatutkimus. Jokainen ryhmän jäsen tekee itse katsomallaan tavalla keskustelun laajennusta omassa verkostossaan. Mietitään yhteistäkin laajempaa keskustelua, kunhan jotain pohjaehdotusta saadaan kokoon.
- Ei ole piirretty organisaatiolaatikoita, on koottu ja kuvattu tehtäviä mahdollisimman kattavasti, näkemyksiä haasteista ja mahdollisuuksista
- Ensimmäinen versio Järjestämissopimuksesta oli lausunnoilla ja näiden perusteella versio 2 on tulossa julkisesti kommentoitavaksi huhtikuun alkupuolella (www.ks2020.fi)

HyTe-työryhmä Kymenlaakso

- Maakunnan HyTe:stä konkreettinen malli valmiina kevään 2018 aikana
- HyTe:n alla kolme alatyöryhmää
  - Hyvinvointijohtaminen ja koordinaatio
  - Ennaltaehkäisevä toiminta
  - Yhteisöllisyys ja merkityksellinen elämä
- Kaikille kunnille tulossa oma sähköinen hyvinvointikertomus ja näiden pohjalta myös alueellinen hyvinvointikertomus -> tiedolla johtaminen
- Toimii ohjausryhmänä Kulttuurisote-hankkeelle (2018)
  - Kuuden maakunnan kumppanuushanke, jossa mallinnetaan miten taide- ja kulttuurilähtöiset hyvinvointipalvelut otetaan mukaan sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen

Kyminlaakso 2030

Elinvoimainen ja ekotehokas
asuin- ja liiketoimintaympäristö
Pohjoisen kasvuvyöhykkeen ytimessä.

